

การประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ ครั้งที่ 1/2559

เรียบเรียงโดย นางสาวประภัสสร ทัสสกุลพนิช
ส่วนน้ำเสียอุตสาหกรรม

ตามที่มีการประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ ครั้งที่ 2/2558 ในวันที่ 7 สิงหาคม 2558 เวลา 08.30 - 12.00 น. ณ โรงแรมนาคาศิริ รีสอร์ท แอนด์สปา อำเภอลำปาง จังหวัดกาญจนบุรี ได้มีมติเห็นชอบต่อแนวทางการฟื้นฟูพื้นที่คลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่วที่กรมควบคุมมลพิษนำเสนอ และให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานไตรภาคีจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ เพื่อร่วมติดตามการดำเนินงานฟื้นฟูห้วยคลิตี้ตามแผนที่เสนอนั้น กรมควบคุมมลพิษจึงได้จัดการประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ ครั้งที่ 1/2559 วันที่ 22 มกราคม 2559 เพื่อรายงานความก้าวหน้าของแผนการดำเนินงานฟื้นฟูห้วยคลิตี้ ดังนี้

นายวิจารณ์ สิมายา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ได้ชี้แจงผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ว่า คุณภาพน้ำทุกตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน สามารถนำน้ำมาอุปโภคและบริโภคได้ตามปกติแต่ต้องผ่านการกรองและต้มฆ่าเชื้อโรคก่อน พืชผักส่วนใหญ่มีค่าตะกั่วอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานยกเว้นกะเพราบริเวณหมู่บ้านคลิตี้บน ที่มีค่าเกินมาตรฐานอาหารฯ อยู่บ่อยครั้ง ส่วนดินบริเวณหมู่บ้านคลิตี้บนยังพบว่ามีความเสี่ยงเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพดินที่ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัยและการเกษตรกรรมซึ่งกำหนดให้มีตะกั่วปนเปื้อนไม่เกิน 400 มก./กก. สำหรับตะกอนดินท้องน้ำลำห้วยคลิตี้บนพบว่าในบริเวณท้ายโรงแต่งแร่ยังคงมีการปนเปื้อนตะกั่วในปริมาณสูง ส่งผลให้พบปริมาณตะกั่วในสัตว์หน้าดิน เช่น กุ้ง ปู และหอย ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานอาหารฯ โดยกรมควบคุมมลพิษได้ปิดประกาศผลติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบนป้ายประชาสัมพันธ์ถาวรจำนวน 4 ป้าย ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านคลิตี้ องค์การบริหารส่วนตำบลชะแล ที่ว่าการอำเภอลำปาง และวัดคลิตี้ล่าง รวมทั้งอธิบายผลการติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วย คลิตี้ให้ผู้นำท้องถิ่น และชาวบ้านทราบ โดยมีการติดป้ายโปสเตอร์ในบริเวณที่เห็นชัดเจน และมีรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย ซึ่งแสดงข้อมูลเป็นรูปภาพแทนตาราง พร้อมทั้งมีการอธิบายป้ายโปสเตอร์ให้ผู้นำชุมชนและชาวบ้านเข้าใจเบื้องต้น และประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ www.pcd.go.th

รูปที่ 1 ภาพบรรยากาศการประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ ครั้งที่ 1/2559

สำหรับการฟื้นฟูลำน้ำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่วนั้น กรมควบคุมมลพิษ ได้รับการจัดสรรงบประมาณผูกพัน 3 ปี ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2561 เพื่อดำเนินโครงการฟื้นฟูลำน้ำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้

1. โครงการก่อสร้างหลุมฝังกลบแบบปลอดภัยและดำเนิน การฝังกลบตะกอนท้องน้ำและกากหางแร่ (ระยะสั้น)
2. โครงการติดตามตรวจ สอบการดำเนินงานหลุมฝังกลบ (ระยะยาว)
3. โครงการดูดตะกอนท้องน้ำและตะกอนหน้าฝายดักตะกอนเดิมนำไปฝังกลบ (ระยะสั้น)
4. โครงการฟื้นฟูพื้นที่บริเวณโรงแต่งแร่ และพื้นที่ปนเปื้อนเนื่องจากกิจกรรมแต่งแร่ (ระยะยาว)
5. โครงการฟื้นฟูลำน้ำห้วยคลิตี้โดยการสร้างฝายดักตะกอนบริเวณ กิโลเมตรที่ 3+458 (KC3) และ โบสถ์คลิตี้ล่าง
6. โครงการติดตามตรวจ สอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ระยะยาว)
7. โครงการจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์บนพื้นฐานของการใช้เว็บเบราว์เซอร์ (ระยะยาว)
8. โครงการติดตามตรวจสอบปริมาณสารตะกั่วในร่างกายและส่งเสริมสุขภาพอนามัยสำหรับประชาชนพื้นที่คลิตี้ (ระยะยาว)
9. โครงการสื่อสารความเสี่ยงและสร้างเสริมเครือข่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (ระยะยาว)
10. โครงการจัดหาแหล่งน้ำบริโภคปลอดภัย (ระยะสั้น)
11. โครงการให้ความรู้ด้านสารตะกั่วสู่เยาวชนผ่านบทเรียนท้องถิ่น (ระยะยาว)
12. โครงการติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการ (ระยะยาว)

ในปัจจุบันกรมควบคุมมลพิษได้ปรับข้อกำหนดการดำเนินงานโครงการฟื้นฟูลำน้ำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี ให้อยู่ในรูปแบบราคาต่อหน่วย และปรับวิธีดูดตะกอนในลำน้ำห้วยคลิตี้ให้เป็นระบบปิด ซึ่งเป็นเทคนิคพิเศษจากต่างประเทศ โดยการใช้เครื่องดูดตะกอน (mini dredge) และต่อตรงเข้าสู่ถุง geotextile และแก้ไขข้อกำหนดการดำเนินงานจากเดิมที่กำหนดให้ใช้ดินที่ขุดมาจากพื้นที่มาปิดทับหลุมฝังกลบ ให้เปลี่ยนเป็นใช้ดินปลูกต้นไม้แทน พร้อมเร่งดำเนินการขออนุญาตการใช้พื้นที่จากกรมป่าไม้ อุทยานแห่งชาติลำคลองงู และสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พร้อมทั้งสร้างฝายดักตะกอนเพิ่มอีก 2 จุด ได้แก่ บริเวณจุด KC3 และ KC5 ทั้งนี้กรมควบคุมมลพิษจะรายงานก้าวหน้าโครงการฟื้นฟูลำน้ำห้วยคลิตี้ จังหวัดกาญจนบุรี อีกครั้ง